KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 278/2009

(2009. gada 6. aprīlis)

par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/32/EK īstenošanu attiecībā uz ekodizaina prasībām par ārējo barošanas avotu patērēto jaudu bezslodzes režīmā un vidējo aktīvo efektivitāti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

Ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 6. jūlija Direktīvu 2005/32/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patērējošiem ražojumiem, un ar ko groza Padomes Direktīvu 92/42/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/57/EK un 2000/55/EK [1], un jo īpaši tās 15. panta 1. punktu,

Konsultējusies ar Ekodizaina Apspriežu forumu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Direktīvu 2005/32/EK Komisijai jānosaka ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patērējošiem produktiem, kuriem ir ievērojams pārdošanas un tirdzniecības apjoms, ievērojama ietekme uz vidi, un kuriem bez pārmērīgām izmaksām ir iespējams ievērojami samazināt ietekmi uz vidi.

(2) Direktīvas 2005/32/EK 16. panta 2. punktā paredzēts, ka saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto procedūru, un, ņemot vērā 15. panta 2. punktā noteiktos kritērijus, pēc konsultācijām ar Apspriežu forumu Komisijai jāievieš īstenošanas pasākumi attiecībā uz biroja un mājsaimniecības elektroniskajām iekārtām.

(3) Daudzām biroja un mājsaimniecības elektroniskajām iekārtām izmanto ārējos barošanas avotus, kas pārveido elektriskā tīkla pievadīto elektrisko strāvu. Ārējo barošanas avotu elektriskās strāvas pārveidošanas efektivitāte ir svarīgs ar to energoefektivitāti saistīts aspekts, un tādējādi ārējie barošanas avoti ir viena no produktu prioritārajām grupām, kurām jānosaka ekodizaina prasības.

(4) Attiecīgajā Komisijas veiktajā sagatavošanās pētījumā ir analizēti ar ārējiem barošanas avotiem saistītie tehniskie, vides un ekonomiskie aspekti. Šis pētījums veikts sadarbībā ar ieinteresētajām aprindām un ieinteresētajām personām Kopienā un trešās valstīs, un tā rezultāti ir publiskoti.

(5) Sagatavošanās pētījumā konstatēts, ka ārējie barošanas avoti Kopienas tirgū tiek laisti lielā daudzumā, svarīgākais ar tiem saistītais vides aspekts ir elektroenerģijas gada patēriņš visos aprites cikla posmos un ka to elektroenerģijas gada patēriņš, kas saistīts ar strāvas pārveidošanas procesa zudumiem un darbību bezslodzes režīmā, ir 17 TWh, kas atbilst 6,8 Mt CO_2 emisiju. Neveicot īpašus pasākumus, sagaidāms, ka 2020. gadā tas paaugstināsies līdz 31 TWh. Konstatēts, ka iespējams ievērojami paaugstināt elektroenerģijas izlietojuma efektivitāti gan to aprites ciklā, gan lietošanas posmā.

(6) Izmantojot esošās ekonomiski izdevīgās nepatentētās tehnoloģijas, ir iespējams panākt ārējo barošanas avotu patērētās elektroenerģijas izmantošanas efektivitātes paaugstināšanos, tādējādi samazinot ārējo barošanas avotu kopējās iegādes un ekspluatācijas izmaksas.

(7) Ar ekodizaina prasībām Kopienas līmenī harmonizētas prasības par elektroenerģijas patēriņu bezslodzes režīmā un ārējo barošanas avotu vidējo aktīvo efektivitāti dotu ieguldījumu iekšējā tirgus darbības pilnveidošanā un šo produktu vides raksturlielumu uzlabošanā.

(8) Ekodizaina prasības nedrīkst pasliktināt attiecīgā ražojuma ekspluatācijas īpašības, un tām nedrīkst būt kaitīga ietekme uz veselību, drošību un vidi. Jo īpaši, elektroenerģijas patēriņa samazināšanas dēļ lietošanas posmā to ražošanas posmā nedrīkst rasties nekāda nevēlama papildu ietekme uz vidi.

[1] OV L 191, 22.7.2005., 29. lpp.

(9) Ekodizaina prasību spēkā stāšanās pakāpeniski divos posmos ražotājiem dotu laiku izdarīt vajadzīgās konstrukcijas izmaiņas. Posmu termiņi jānosaka tā, lai nodrošinātu, ka šīs regulas mērķi tiek sasniegti laikus, nebūtu negatīvas ietekmes, kas saistīta ar tirgū esošo ierīču ekspluatāciju un papildu izmaksām lietotājiem un ražotājiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem. Elektroenerģijas patēriņa mērījumiem jāizmanto atzītas mūsdienīgas mērīšanas metodes. Tāpēc ražotāji var izmantot harmonizētos standartus, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvas 2005/32/EK 10. pantu.

(10) Šai regulai jāveicina tādu tehnoloģiju ienākšana tirgū, kas samazina ārējo barošanas avotu ietekmi uz vidi visā to aprites ciklā, līdz 2020. gadam dodot attiecīgi 118 PJ enerģijas ietaupījuma un 9 TWh elektroenerģijas ietaupījuma salīdzinājumā ar situāciju, kurā nekādus pasākumus neveic.

(11) Ievērojot Direktīvas 2005/32/EK 8. pantu, šajā regulā jāparedz, ka izmantojamās atbilstības novērtēšanas procedūras ir Direktīvas 2005/32/EK IV pielikumā noteiktā konstrukcijas iekšējā kontrole jeb iekšējā dizaina kontrole un Direktīvas 2005/32/EK V pielikumā noteiktā atbilstības novērtēšanas sistēma jeb vadības sistēma atbilstības noteikšanai.

(12) Atbilstības pārbaužu vienkāršošanai ražotājiem par vidējo aktīvo efektivitāti un elektrības patēriņu bezslodzes režīmā jāsniedz informācija tehniskajā dokumentācijā, kas minēta Direktīvas 2005/32/EK IV un V pielikumā.

(13) Jānosaka kritēriji attiecībā uz patlaban pieejamajām tehnoloģijām, kurām ir augsta aktīvā efektivitāte un zems elektroenerģijas patēriņš bezslodzes režīmā. Tādējādi tiek nodrošināta informācijas plaša pieejamība un viegla piekļuve tai, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un ļoti mazām firmām, kas savukārt veicina labāko tehnoloģiju iespējami plašu izmantošanu enerģijas patēriņa samazināšanai.

(14) Ekodizaina prasības zemsprieguma ārējiem barošanas avotiem bezslodzes režīmā attiecas uz to pašu ietekmes uz vidi parametru kā ekodizaina prasības par izslēgto režīmu (*off-mode*) elektriskajām un elektroniskajām biroju un mājsaimniecības iekārtām, kuras laiž tirgū ar iebūvētu zemsprieguma barošanas avotu. Ekodizaina prasībām par zemsprieguma ārējo barošanas avotu bezslodzes režīmu jābūt stingrākām nekā par izslēgto režīmu elektriskajām un elektroniskajām biroju un mājsaimniecības iekārtām, kuras laiž tirgū ar iebūvētu zemsprieguma barošanas avotu, un tāpēc Komisijas 2008. gada 17. decembra Regulu (EK) Nr. 1275/2008, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/32/EK iestrādātās ekodizaina prasības attiecībā uz elektrisko, elektronisko mājsaimniecības un biroja iekārtu elektroenerģijas patēriņu gatavības un izslēgtā režīmā [1] nevar attiecināt uz elektriskajām un elektroniskajām biroju un mājsaimniecības iekārtām, kuras laiž tirgū ar ārēju zemsprieguma barošanas avotu. Tāpēc attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1275/2008.

(15) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Direktīvas 2005/32/EK 19. panta 1. punktu izveidotā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠĀDU REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu nosaka ekodizaina prasības, kas saistītas ar elektroenerģijas patēriņu bezslodzes režīmā un ārējo barošanas avotu vidējo aktīvo efektivitāti.

2. Šī regula neattiecas uz:

a) sprieguma pārveidotājiem;

b) elektroenerģijas garantētās apgādes ierīcēm;

c) akumulatoru uzlādēšanas ierīcēm;

d) halogēnu lampu pārveidotājiem;

e) medicīnas iekārtām paredzētajiem ārējiem barošanas avotiem;

f) ārējiem barošanas avotiem, kuri laisti tirgū līdz 2015. gada 30. jūnijam tādu tiem identisku ārējo barošanas avotu nomaiņai vai rezervei, kuri laisti tirgū ne vēlāk par vienu gadu pēc šīs regulas stāšanās spēkā, ja ir ievērots noteikums, ka uz nomaiņai vai rezervei paredzētajiem barošanas avotiem vai uz to iepakojuma ir precīzi norādīti primārie patērētāji, kuriem attiecīgie rezervei vai nomaiņai paredzētie barošanas avoti ir domāti.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto Direktīvā 2005/32/EK noteiktās definīcijas.

Tām papildus izmanto arī šādas definīcijas:

1) "ārējais barošanas avots" ir ierīce, kura atbilst šādiem kritērijiem:

[1] OV L 339., 18.12.2008., 45. lpp.

a) tas ir paredzēts avota ieejā pievadītās maiņstrāvas pārveidošanai zemākā līdzstrāvas vai maiņstrāvas izejas spriegumā;

b) ar to vienlaikus var pārveidot tikai vienā līdzstrāvas vai maiņstrāvas izejas spriegumā;

c) tas ir paredzēts lietošanai kopā ar citu ierīci, kas ir primārais patērētājs;

d) tas neatrodas vienā korpusā ar primāro patērētāju;

e) tas ir pieslēgts ierīcei, kas ir primārais patērētājs, ar izjaucamu kontaktdakšas/kontaktligzdas vai pastāvīgu elektrisko savienojumu, izmantojot elektrisko kabeli, vadu vai citu pievadu;

f) tā tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādītā izejas jauda ir mazāka vai vienāda ar 250 W;

g) ir paredzēts Regulas (EK) Nr. 1275/2008 2. panta 1. punktā minētajām elektriskajām un elektroniskajām mājsaimniecības un biroja iekārtām;

2) "zemsprieguma ārējais barošanas avots" ir ārējais barošanas avots, kura tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādītais izejas spriegums ir mazāks par 6 V un uzraksta plāksnītē norādītais izejas strāvas stiprums ir lielāks vai vienāds ar 550 mA;

3) "halogēnu lampu pārveidotājs" ir ārējais barošanas avots, ko izmanto īpaši zema sprieguma volframa halogēnu lampām;

4) "elektroenerģijas garantētās apgādes ierīce" ir ierīce, kas automātiski ieslēdz rezerves barošanu gadījumos, kad barošanas spriegums elektriskajā tīklā krītas zemāk par pieļaujamo līmeni;

5) "akumulatoru uzlādēšanas ierīce" ir ierīce, kuras strāvas izvadiem tieši pieslēdz maināmu akumulatoru;

6) "sprieguma pārveidotājs" ir ierīce, ar kuru pārveido 230 V tīkla spriegumu 110 V spriegumā ar tīkla spriegumam līdzīgiem parametriem;

7) "tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādītā izejas jauda" (P_O) ir izejas jauda, kuru tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādījis ražotājs;

8) "bezslodzes režīms" ir režīms, kurā ārējā barošanas avota ieeja ir pieslēgta elektriskajam tīklam, bet izejai nekāds primārais patērētājs nav pieslēgts;

9) "aktīvais režīms" ir stāvoklis, kurā ārējā barošanas avota ieeja ir pieslēgta elektriskajam tīklam, bet izejai ir pieslēgta slodze;

10) "aktīvā režīma efektivitāte" ir ārējā barošanas avota aktīvā režīmā radītās izejas jaudas attiecība pret ieejas jaudu, kas nepieciešama tās radīšanai;

11) "vidējā aktīvā efektivitāte" ir vidējā vērtība aktīvā režīma efektivitātei pie 25 %, 50 %, 75 % un 100 % izejas jaudas, kas norādīta tehnisko datu uzraksta plāksnītē.

3. pants

Ekodizaina prasības

Ekodizaina prasības par tirgū laisto ārējo barošanas avotu elektroenerģijas patēriņu bezslodzes režīmā un vidējo aktīvo efektivitāti noteiktas I pielikumā.

4. pants

Atbilstības novērtēšana

Atbilstības novērtēšanai, kas minēta Direktīvas 2005/32/EK 8. pantā, izmantojamās procedūras ir Direktīvas 2005/32/EK IV pielikumā noteiktā konstrukcijas iekšējā kontrole jeb iekšējā dizaina kontrole vai Direktīvas 2005/32/EK V pielikumā noteiktā atbilstības novērtēšanas sistēma jeb vadības sistēma atbilstības noteikšanai.

5. pants

Tirgus uzraudzībai izmantojamā verifikācijas procedūra

Uzraudzības pārbaudes jāveic saskaņā ar II pielikumā noteikto verifikācijas procedūru.

6. pants

Indikatīvi kritēriji

Indikatīvie kritēriji patlaban tirgū pieejamajiem produktiem un tehnoloģijām ar labākajiem raksturlielumiem norādīti III pielikumā.

7. pants

Pārskatīšana

Ne vēlāk kā 4 gadus no šīs regulas spēkā stāšanās dienas Komisija, ņemot vērā tehnikas attīstību, veic pārskatu un rezultātus iesniedz Ekodizaina Apspriežu forumā.

8. pants

Regulas (EK) Nr. 1275/2008 grozījumi

Regulu (EK) Nr. 1275/2008 groza šādi.

1. Regulas 1. pantu papildina ar šādu otro daļu:

"Šī regula neattiecas uz elektriskajām un elektroniskajām mājsaimniecības un biroju iekārtām, kuras laiž tirgū ar zemsprieguma ārējo barošanas avotu."

2. Regulas 2. pantā pievieno šādu 9. punktu:

"9) "zemsprieguma ārējais barošanas avots" ir ārējais barošanas avots, kura tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādītais izejas spriegums ir mazāks par 6 V un tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādītais izejas strāvas stiprums ir lielāks vai vienāds ar 550 mA."

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

I pielikuma 1. punkta a) apakšpunkta noteikumus piemēro pēc viena gada no šā panta pirmajā daļā minētās dienas.

I pielikuma 1. punkta b) apakšpunkta noteikumus piemēro pēc diviem gadiem no šā panta pirmajā daļā minētās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2009. gada 6. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Andris PIEBALGS

I PIELIKUMS

EKODIZAINA PRASĪBAS

1. ELEKTROENERĢIJAS PATĒRIŅŠ BEZSLODZES REŽĪMĀ UN VIDĒJĀ AKTĪVĀ EFEKTIVITĀTE

a) *Pēc viena gada* no šīs regulas spēkā stāšanās dienas:

bezslodzes režīmā patērētā jauda nedrīkst būt lielāka par 0,50 W.

Vidējai aktīvai efektivitātei jābūt vismaz:

$0{,}500 \cdot P_O$, ja $P_O < 1{,}0$ W;

$0{,}090 \cdot \ln(P_O) + 0{,}500$, ja $1{,}0 \text{ W} \leq P_O \leq 51{,}0$ W;

0,850, ja $P_O > 51{,}0$ W.

b) *Pēc diviem gadiem* no šīs regulas spēkā stāšanās dienas:

bezslodzes režīmā patērētā jauda nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības:

	Maiņstrāvas-maiņstrāvas ārējie barošanas avoti, izņemot zemsprieguma ārējos barošanas avotus	Maiņstrāvas-līdzstrāvas ārējie barošanas avoti, izņemot zemsprieguma ārējos barošanas avotus	Zemsprieguma ārējie barošanas avoti
$P_O \leq 51{,}0$ W	0,50 W	0,30 W	0,30 W
$P_O > 51{,}0$ W	0,50 W	0,50 W	n/a

Vidējā aktīvā efektivitāte nedrīkst būt zemāka par šādām robežvērtībām:

	Maiņstrāvas-maiņstrāvas un maiņstrāvas-līdzstrāvas ārējie barošanas avoti, izņemot zemsprieguma ārējos barošanas avotus	Zemsprieguma ārējie barošanas avoti
$P_O \leq 1{,}0$ W	$0{,}480 \cdot P_O + 0{,}140$	$0{,}497 \cdot P_O + 0{,}067$
$1{,}0 \text{ W} < P_O \leq 51{,}0$ W	$0{,}063 \cdot \ln(P_O) + 0{,}622$	$0{,}075 \cdot \ln(P_O) + 0{,}561$
$P_O > 51{,}0$ W	0,870	0,860

2. MĒRĪJUMI

Šā pielikuma 1. punktā minētā patērētā jauda bezslodzes režīmā un vidējā aktīvā efektivitāte jānosaka ar ticamu, precīzu un reproducējamu mērīšanas procedūru, kas ir mūsdienīga un vispāratzīta.

Par 0,5 W lielāku jaudu mērījumi jāveic ar nenoteiktību, kas ar 95 % ticamību ir mazāka vai vienāda par 2 %. Par 0,5 W mazāku jaudu mērījumi jāveic ar nenoteiktību, kas ar 95 % ticamību ir mazāka vai vienāda par 0,01 W.

3. RAŽOTĀJU INFORMĀCIJA

Atbilstības novērtēšanai saskaņā ar 4. pantu tehniskajā dokumentācijā jābūt šādiem datiem:

Lielums	Apraksts
Vidējā kvadrātiskā izejas strāva (mA)	Mērīta 1.–4. slodzes režīmā
Vidējais kvadrātiskais izejas spriegums (V)	
Izejas jauda aktīvā režīmā (W)	
Vidējais kvadrātiskais ieejas spriegums (V)	Mērīta 1.–5. slodzes režīmā
Vidējā kvadrātiskā ieejas jauda (W)	
Kopējie harmoniskie kropļojumi (*THD*)	
Faktiskais jaudas koeficients	
Patērētā jauda (W)	Aprēķināta 1.–4. slodzes režīmam, mērīta 5. slodzes režīmam
Efektivitāte	Aprēķināta 1.–4. slodzes režīmam
Vidējā efektivitāte	Vidējā aritmētiskā vērtība 1.–4. slodzes režīmam

Attiecīgie slodzes režīmi ir šādi:

Tehnisko datu uzraksta plāksnītē norādītā izejas sprieguma daļa	
1. slodzes režīms	100 % ± 2 %
2. slodzes režīms	75 % ± 2 %
3. slodzes režīms	50 % ± 2 %
4. slodzes režīms	25 % ± 2 %
5. slodzes režīms	0 % (bezslodzes režīms)

II PIELIKUMS

VERIFIKĀCIJAS PROCEDŪRA

Veicot Direktīvas 2005/32/EK 3. panta 2. punktā minētās tirgus uzraudzības pārbaudes, attiecībā uz I pielikumā noteiktajām prasībām dalībvalstu iestādēm jāizmanto turpmāk noteiktā verificēšanas procedūra.

1. Dalībvalstu iestādēm jātestē viena atsevišķa vienība.

2. Uzskata, ka konkrētais modelis atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām, ja:

   a) bezslodzes režīmā rezultāts pārsniedz attiecīgo I pielikumā noteikto robežvērtību ne vairāk par 0,10 W; un

   b) I pielikumā norādītā 1.–4. slodzes režīmos noteiktās aktīvās efektivitātes vidējā aritmētiskā vērtība nav zemāka par aktīvās efektivitātes attiecīgo robežvērtību vairāk par 5 %.

3. Ja testēšanas rezultāts neatbilst 2. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajām prasībām, papildus jātestē vēl trīs tā paša modeļa ierīces.

4. Pēc triju tā paša modeļa ierīču testēšanas uzskata, ka konkrētais modelis atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām, ja:

   a) bezslodzes režīmā iegūto rezultātu vidējā vērtība pārsniedz attiecīgo I pielikumā noteikto robežvērtību ne vairāk par 0,10 W; un

   b) I pielikumā norādītajos 1.–4. slodzes režīmos noteiktās aktīvās efektivitātes vidējā aritmētiskā vērtība nav zemāka par aktīvās efektivitātes attiecīgo robežvērtību vairāk par 5 %.

5. Ja testēšanas rezultāts neatbilst 4. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajām prasībām, konkrēto modeli uzskata par regulas prasībām neatbilstošu.

III PIELIKUMS

REGULAS 6. PANTĀ MINĒTIE INDIKATĪVIE KRITĒRIJI

a) **Bezslodzes režīms**

Bezslodzes režīmā zemākā sasniedzamā ārējo barošanas ierīču patērētā jauda ir:

— mazāka vai vienāda ar 0,1 W, ja $P_O \leq 90$ W;

— mazāka vai vienāda ar 0,2 W, ja $90 < P_O \leq 150$ W;

— mazāka vai vienāda ar 0,4 W, ja $150 < P_O \leq 180$ W;

— mazāka vai vienāda ar 0,5 W, ja $P_O > 180$ W.

b) **Vidējā aktīvā efektivitāte**

Zemākā sasniedzamā ārējo barošanas ierīču vidējā aktīvā efektivitāte pēc jaunākajiem datiem (2008. gada janvāris) ir:

— $0{,}090 \cdot \ln(P_O) + 0{,}680$, ja $1{,}0 \text{ W} \leq P_O \leq 10{,}0$ W;

— 0,890, ja $P_O > 10{,}0$ W.